

Tid til haven

Havetips uge 38

Af: Marianne Bachmann Andersen

Følg tidens trend

Hele landet har fået rigeligt med nedbør – faktisk faldt der på 7 dage lige så meget nedbør, som 20 normaldage i september plejer at levere. Et par opklarede dage i starten af uge 37 så lovende ud, men så tog regnen igen fat med endnu en stor portion nedbør.

Hvad betyder det så for haven?

Den største udfordring er nok plænerne, som er så våde at det svupper, når man går på dem. At klippe en så våd plæne er ikke let. Græsset gror, som var det betalt der for, så der kaldes på aktion, men vent hellere indtil jorden har nået at fordele overfladevandet. Flere steder synes vandpytterne at vokse sig større og større, men det skal nok lykkes for jorden at trække vandet gennem alle jordlag, så overfladen igen bliver til at arbejde med.

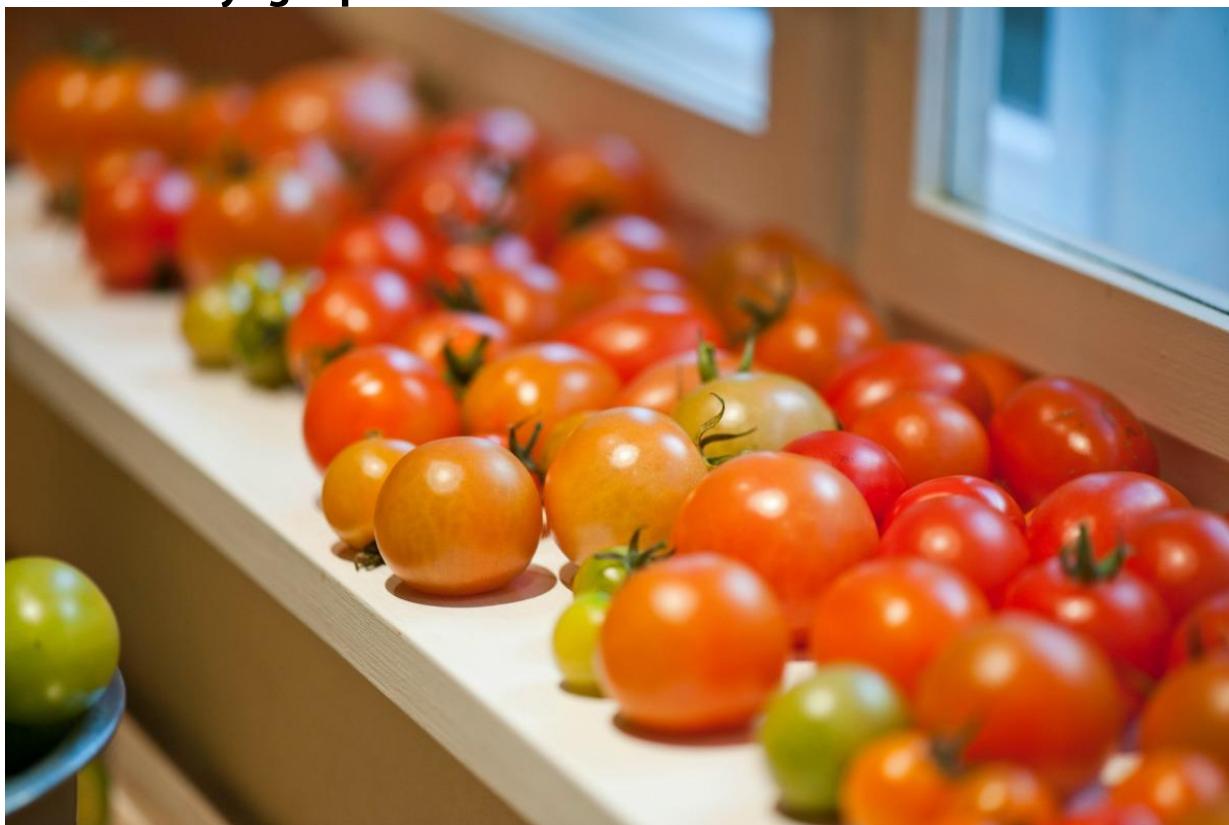
Så længe jorden er fuldt vandmættet, så bør man ikke færdes på arealerne, for al vandet bløder jorden op og ved belastning vil strukturen bryde sammen og klemme de naturlige iltlommer ud af jorden. Det vil lave mere skade, end godt er.

Går du og er ivrig for at komme ud i din have, så kan du med fordel krybe i ly med krukker, jord og planter. Haven kan du nemlig ret nemt integreres med dit liv indenfor. Sæt årstidens planter i

krukker og lad dem stå på havebordet på terrassen, eller i nærheden af indgangspartiet, hvor du kan nyde dem flere gange dagligt. Har du vinduer, der går helt til gulv, så er det let at invitere haven ind med fine stilleben lige udenfor hjemmets rum. Det er ganske få virkemidler der skal til for at skabe et fint havemiljø, der kan nydes fra hjemmets udkig.

Brug årstidens fine stauder som alunrod, potteplanter som Capsicum, masser af lyng og hebe og husk også at giv plads til prydkræsser, der har så fin en virkning. Leg med krukernes udtryk – brug også fletkurve og find zinkbaljerne frem. Brug store buske som havehortensia, der nemt lyser op i en stor krukke. Du kan med fordel plante buskene ud i din have, når de blomstrer af senere på efteråret.

Drivhuset synger på sidste vers

Det er en god idé at høste tomaterne selvom de ikke er helt modne. Det er nemt at eftermodne dem i vindueskarmen.

Drivhusets havesæson er heldigvis langt fra ovre, men alligevel kan man godt fornemme, at der er ved at være lidt efterårsstemning. Bladene på tomater og agurker mister farven og ser triste ud. Klaser med tomater modner langsomt i det solfattige september anno 2017, og der er i det hele taget et noget fugtigt miljø med risiko for kraftige gråskimmelangreb som følge.

Den daglige rutine med at lukke og åbne husene er meget vigtigt, for selvom du holder på varmen om natten ved at lukke vinduer og døre, så skal de altså åbnes om dagen – også selvom det regner.

Når et gråskimmelangreb først er etableret, så går det meget stærkt med forfaldet. Det gælder også for angreb på frugter. Du kan derfor ikke blot lade stå til, når de rådne frugter falder til jorden – de skal fjernes fra huset, så de mange svampesporer ikke rammer alle de frugter, som er ved at modne. Det gælder kort og godt om at holde et meget højt niveau af hygiejne. Klip og fjern visne blade på planterne, lug eventuelle ukrudtsplanter væk og sørg i det hele taget for, at der er så tørt som muligt på flader, hvor der ikke er jord.

Vand og gødning til planterne er stadig aktuelt, men måske skal du ikke vande så ofte, som du plejer. Planter i selvvandingskasser regulerer selv deres behov for vand, så her behøver du blot tjekke op på, at vandstanden ikke bliver for lav.

Har du vindruer i dit hus, så husk at spise dem, hvis de er modne – er de endnu ikke modne, så gennemgå klaserne og fjern eventuelle rådne druer.

HUSK at nyde tørvejret under glastaget – læs avisen til lyden af regn på taget og saml den smule lys op, som gør så godt for både krop og sjæl!

FACEBOOK statements eller små hurtige beskeder

Læg prydløg i krukkerne nu. Læg i flere lag, så kan du starte med de tidlige krokus og slutte af med de sene tulipaner. Prydløg skal lægges nu og gemmes i krukkerne helt frem til foråret. HUSK at krukkejorden skal være fugtig hele tiden

Træt af dit staudebed? Efteråret er en god årstid til at renovere bede, der ikke fungerer. Du kan grave stauderne op og omplacere, tilføje nye og planlægge næste års optimale staudebed

Sørg for at få klippet græsset, så snart det er muligt igen at køre på plænen uden at lave kørespor i den våde jord

Kartofflerne kan med fordel graves op og lagres til resten af året. Husk at kartoffelknoldene skal være overfladetørre, inden du lægger dem i lystætte kasser til opbevaring

Har du majs i haven, så er de højst sandsynligt klar til høst. Nyd de lækre søde majs til de fleste måltider

Paradisæblerne er ved at modne. Du kan med fordel plukke dem til dekoration, men har du mod på at sylte, så er æblegelé fra paradisæbler noget af det mest smagsintense, der findes. Jeg skal prøve en opskrift med knuste salvieblade – det skulle fremhæve den krydrede smag i æblerne

Fjern de æbler, der er ramt af svampen gul monilia. Du er ikke i tvivl, når du ser æbler, der er rådne med tydelige lag af hvidlig svamp. Det er en svamp, der smitter meget, så frugterne skal helt væk fra haven

Figner modner også nu og nogle uger frem. Faktisk er der mange små nye figner på vej, men de når først at modne til næste år. Lad frugterne hænge på busken så længe, som muligt – helt modne figner er en delikatesse!

Plant nye frugttræer og buske her i efteråret – så er sandsynligheden for at få frugt allerede til næste år størst

Det er ok at klippe de visne blomsterhoveder af roserne, men beskær ikke grenene før til foråret